NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2441 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 8 MAI 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPOT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI [illegible]	[illegible] đem đến nhà	Gửi số giây thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Ba Pháp và các thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6 . 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	8 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng. .	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00
Ba tháng . .	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00
Một tháng. .	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 160

DEPOT LÉGAL
INDOCHINE
N° 3674

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page — *Une seule insertion.* . . . . 0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái cảm-tưởng về cuộc bàu-cử hội-viên thành-phố kỳ này

Bản-quán tiếp được bài lai-cảo sau này cũng là một bài nghị-luận thích thời mà có chút quan-hệ về việc chung của thành phố ta. Vậy xin cứ nguyên-văn đăng báo để công đồng lãm; trừ ra có chỗ tán-dương cái sự-nghiệp của bản-quán chủ-nhiệm thì bản-quán không tiện đăng, xin để lưu không chỗ ấy, xin tác-giả miễn cho và xin cảm ơn.

B. Q.

Sự bàu-cử ở xã-hội ta vẫn mang tiếng là người minh chưa biết trọng công-quyền. Từ khi có cái chế-độ bàu cử ở Âu châu truyền-bá sang xứ ta đến giờ, không luận là cuộc bàu cử gì, nào bàu cử hội-viên tư-vấn, nào bàu cử hội-viên kỳ-hào nào bàu cử hội-viên thương-mại, mà cho đến cả cuộc bàu cử hội-viên thành-phố ta đây nữa, cũng chưa hề có đề tâm lựa chọn tinh tường; gọi là ứng-cử mà trừ cái thế lực kim-tiền, cái ân-tình tửu-thực không thấy cái gì là cái « công » cả; gọi là bỏ phiếu kín mà kỳ thực là mua phiếu bán phiếu trong một cái thị-trường kiếm danh chác lợi, rộn-rịp ồn-ào một trăm lần bàu-cử lần nào cũng như lần nào cũng chẳng khác gì các cuộc bàu cử : bàu lý-trưởng bàu phó-lý, bàu chánh phó-tổng, bàu chánh phó hương-hội ở chốn thôn quê vậy. Ấy thuở nay người ngoài bình-phẩm về sự bàu-cử của người minh vẫn gán cho một cái tiếng không tốt như thế Nhưng cứ như cuộc bàu-cử ở thành-phố ta kỳ vừa rồi thì cái tiếng bình-phẩm đó đã có hơi không được đúng lắm nữa rồi ; các nhà có quyền bàu cử trong thành-phố ta đã biết để tâm lựa chọn không vì kim-tiền tửu thực mà bán rẻ cái phiếu đi bàu là cái công-quyền quí-báu của minh; trong kỳ bàu-cử vừa rồi, có năm người ra ứng cử, chia ra hai sổ : một sổ bốn người là : 1· Nguyễn-văn-Vĩnh, 2 Phạm-Quỳnh, 3· Lê-văn-Phúc, 4 Trịnh-xuân-Nghĩa, một sổ nữa một người là Vũ-bá-Phúc; hai sổ cạnh tranh nhau, cái sổ bốn người thật không có bén chút mùi kim-tiền tửu-thực gì mà lại được các nhà dự bảo bỏ phiếu cho đến ba bốn trăm phiếu ; xem thế thì cái thế-lực kim-tiền, cái ân tình tửu thực đã không đủ lay chuyển được cái công tâm tuyển trạch của dân thành-phố ta; cứ được như thế thì việc bàu cử sau này sẽ có đắc nhân nhiều, cái chế-độ bàu-cử thi-hành ở xứ ta may cũng có ngày hoàn-toàn vô tệ, mà cái tư-cách công-dân của người minh may cũng có ngày đầy đủ, không đến thiếu-thốn mãi như bây giờ vậy.

Mà quả thế thật, trong hai cái sổ cạnh-tranh về cuộc bàu cử vừa rồi, dân thành-phố ta biết chọn lấy cái sổ bốn người, bỏ phiếu cho nhiều, mà không nhìn đến cái sổ một người, bỏ phiếu cho ít; tuy bốn người ấy vì chưa hợp lệ cũng chưa được trúng tuyển là vì lệ trúng tuyển phải được một phần tư trong số người có quyền bàu cử đi bỏ phiếu cho, mà hôm ấy người đi dự bảo ít quá, phần nhiều cũng là bỏ phiếu cho cái sổ bốn người cả mà cũng không đủ số phiếu lệ định, nhưng cái công-tâm lựa chọn của dân thành-phố ta như thế thực là xứng đáng rồi

Sao gọi là xứng-đáng? Ta bàu cử hội-viên thành-phố là ta bàu cử lấy người đại-biểu cho ta mà giữ gìn quyền lợi, trù tính công-ích của thành-phố ta; hẳn các nhà dự-bảo ta cũng đã nghĩ kỹ rằng: cái tư-cách những người xứng đáng thay mặt ta ở chốn nghị-trường thành-phố phải là người có tài học, có kinh lịch, có biết nghe biết nói, thương-xác nghị luận được với các hội-viên người Tây, lại cốt nhất là phải có công-đức công-tâm, có can-đảm phách-lực, bênh vực được quyền-lợi của thành-phố, chủ-trương được dư-ý của dân minh, nói rõ ra thì là không sợ uy thế, không tham lợi-lộc, không tưởng những cái hư-vinh hão-huyền nhỏ mọn mà nhất vị ừ ừ gật gật, dạ dạ vâng vâng; người có đủ cái tư-cách như thế thì mới xứng đáng cho minh công cử ra vậy. Nay xét tư-cách cái sổ bốn người mà dân thành-phố ta đã bỏ phiếu nhiều cho kỳ bàu cử hôm nọ là cái tư-cách thế nào ? Ai còn không biết ông Nguyễn-văn-Vĩnh (1). . . . .

. . . .

Ông Phạm-Quỳnh là một người Pháp-học thâm-thúy có thể kể vào bậc nhất ở Bắc-kỳ ta ngày nay, chẳng những Pháp-học ông tinh mà Hán-học ông cũng nghiên-cứu riết nữa, vì thế mà ông đứng lên họa với cái dịp đàn « quốc-văn » của ông Nguyễn-văn-Vĩnh, từ khi tạp-chí *Nam-phong* thành lập đến giờ, ông thật đã đem hết tinh thần khí lực mà chuyên chú về sự nung đúc quốc-văn, bao nhiêu tinh hoa của Pháp-học, nguồn suối của Nho-học, ông đều dung-hòa hết mà cống-hiến cho quốc văn ta, ngoài sự làm báo làm sách truyền bá tư-tưởng cho đồng bào ta, ông lại còn hết sức làm việc hai cái hội công-ích lớn là hội «Khai-trí» và hội «Tri-tri », thời thường ông lại diễn-thuyết ở các nơi, vâng lại với chính-phủ, cũng là có ảnh hưởng đến quốc dân ta cả, nhất là cái dịp phái-bộ Marseille năm trước, ông được sang đất Pháp, lấy một kẻ thư-sinh Nam-Việt mà đấm chuông ở giữa một chốn văn-minh đệ nhất trong thế giới, khiến cho người thiên-hạ phải chú mục đến dân-tộc minh, bày tỏ được cái dư-luận chính-đáng của minh, phát dương được cái quốc-hoa quí báu của minh, công ấy tưởng quốc dân ta cũng chớ nên mạt-sát vậy.

Ông Lê-văn-Phúc và ông Trịnh-xuân Nghĩa cũng đều là nhà tân-học xuất thân ; một ông xoay ra nghề nhà in, một ông xoay ra nghề buôn bán, trong trường thực-nghiệp mà có những người có học vấn chịu lăn lưng mải-miệt ở một cái công-xưởng, một cái thương-điếm để lo mở-mang lấy tài sản, chấn-khởi lấy lợi-quyền cho nước nhà như thế, ở các nước Âu-Mỹ thì không lạ gì, nhưng ở xã hội ta cũng là một cái đặc-sắc trong công thương giới vậy. Hai ông đều lấy thực-nghiệp khởi thân, tay trắng làm nên có vạn có ức, kể vào hàng hào-phú ở thành-phố ta bây giờ, lấy thực tài thực lực ra mà kiếm được tiền, kiếm được tiền một cách thật chính đáng, mà đáng khen nữa là biết dùng tiền cũng một cách chính đáng lắm : ông Phúc thì tán trợ vào những sự-nghiệp công-ích trong thành-phố, phàm các hội từ-thiện, các hội công-ích, ông đều đứng vào cái cơ-quan trọng-yếu cả, mà bao giờ cũng tỏ ra là một người nhiệt-thành ; ông Nghĩa thì hết lòng với nạn-dân trong hai mùa lụt đói đây, đương cơn đê vỡ dân xiêu, mười mấy vạn đồng bào nhà không có ở, cơm không có ăn, ngong ngóng đợi bát gạo đồng tiền của anh em trong nước kẻ ít người nhiều, mở lòng bố thí ; ông đứng lên cùng với các nhà có vị vọng, có tâm huyết mở cuộc lạc-quyên tinh cộng cả hai mùa, hiện đến nay đã quyên cấp cho nạn dân được tới trên mười vạn đồng, công việc siêng-sắn, thu phát phân-minh, thật là người có thực tâm làm được thực-huệ ; lại một điều đáng yêu đáng trọng nữa là hai ông ấy làm lành làm phúc, chỉ vì tấm lòng công nghĩa mà không dính có chút mùi danh phận hão-huyền ; từ xưa đến nay, cái tên ông Phúc thật không thiếu mấy hội hoặc hội thiện, hoặc hội công-ích ở đất Hà-thành mà chưa hề thấy có mượn cái danh-nghĩa hội nào để mon-men kiếm lấy cái kim-khánh, cái mề đay gì về công với hội cả ; hai kỳ quyên chẩn, cái công ông Nghĩa, quan Tây quan Nam đều có biết đến, ông thì hứa tư thưởng cái này, ông thì nói xin thưởng cái khác, mà cái lòng vị nghĩa cao thượng đều nhất định từ chối không nhận tí gì. Tục-ngữ ta có câu : không cá lấy cua làm trọng, tưởng cái tư-cách làm người hội viên Nam dân minh mà phải kiếm ở trong đám người minh có cái tư cách ấy thì như cái sổ bốn người đó, dân thành-phố ta bỏ phiếu nhiều cho thật đã là xứng đáng lắm.

(*Còn nữa*) Lê-thế-Xương

(1) Đoạn này hơn một trang chữ viết, tán dương cái sự-nghiệp của ông Nguyễn văn Vĩnh, xin bỏ đi không in.

Tin Trung-hoa

Chính-phủ Bắc-kinh đối với Quảng-đông

Chính-phủ chấp chính sắp hạ lệnh cử Dương-hi-Mẫn làm đốc-quân Quảng-đông Còn chức tỉnh-trưởng thì trong ba người là Tôn-Khoa, Ngũ-triều-Khu và Đường-thiệu Nghi chưa biết cử ai.

Tin Ngô bội-Phu

Ngô-bội-Phu bị chứng ho ra huyết, Triệu-hằng-Địch tỉnh-trưởng Hồ-nam phái thầy thuốc đến chữa, nhưng không có hiệu gì. Phái viên của Ngô đã phải đến Hán-khẩu đón thầy thuốc khác.

Tịch biên gia-sản của Tề-nhiếp-Nguyên

Người Giang-tô trình xin chính-phủ cho tịch biên gia-sản Tề-nhiếp-Nguyên để cấp cho những nơi bị nạn binh-hỏa, chính-phủ đã giao cho bộ nội-vụ xét

Ban-thiền đến Thượng-hải

Có tin Ban-thiền sắp đến Thượng-hải, các chùa ở phương Nam đều lựa kén thiền-sư đến hoan nghênh. Hiện đã định lấy chùa Long-hoa làm hội-sở đón Ban-thiền.

Xin đặt lãnh-sự

Bọn Hoa-kiều ở Việt-nam và Xiêm-la có xin chính-phủ chấp-chính phái công sứ đến để yên-phủ cho và xin đặt lãnh-sự để coi nom công việc của kiều-dân.

Một tờ báo quá-kích

Một tờ báo Nga xuất bản ở Cáp-nhĩ-tân, tuyên truyền về chủ-nghĩa quá-kích. Sở cảnh-sát Trung-hoa cho là làm nhiễu-loạn cuộc trị an, bắt phải bế quán, không được xuất bản nữa.

Âu-châu điện-tín

(*Indopacifi*)

Ngày 7 Mai 1925

Tại hội Vạn-quốc

Cuộc hội-nghị về việc kiểm-duyệt sự buôn bán khí-giới đã bắt đầu bàn bạc.

M. Matsuda, đại-biểu Nhật-bản tỏ ý tiếc rằng nước Nga không cử đại-biểu đến, nhưng lấy làm vui lòng rằng Hoa-kỳ có đại-biểu tại hội-đồng.

M. Burton đại-biểu Hoa-kỳ có nói bản chánh-phủ sẽ bàn về việc hạn-chế và việc buôn bán tơi ngạt.

Nước Hy-lạp ưng thuận lập một bản giao-ước về việc ấy, miễn là chớ có bắt các nước nhỏ tùy tùng vào các nước lớn.

M. Sokdwki đại-biểu nước Ba lan cũng tỏ ý tiếc rằng nước Nga không có đại-biểu tại hội-đồng.

Ông đại-biểu nước Brésil có nói nay phải đãi các nước chế-tạo khí-giới và các nước buôn bán khí giới một cách bình đẳng.

Ông đại-biểu nước Anh Onslon có nói việc buôn khí-giới nên nghiêm cấm, ở trong các hạt man Ấn-độ dương, Hồng-hải, vịnh Persique và vịnh Osman. Cả các dụng cụ về tàu bay cũng vậy.

Cái vấn-đề chính-tệ bằng vàng

Hạ nghị-viện nước Anh ưng-chuẩn bản dự án về việc lập lại chính-tệ bằng vàng.

Việc chính trị nước Nga

Theo như vô-tuyến-điện ở Moscou gửi đến, M. Crotsky lại dự vào quyền chính.

Việc chính trị nước Nhật

Bản luật về việc phổ-thông tuyển cử đã công-bố. Số người có quyền bảo-cử từ rày tăng lên gấp tư.

(*Havas*)

Ngày 5 Mai 1925

Việc bảo cử hội viên thành-phố ở Pháp

Về các hạt thì được 81 ghế bàu cử xong, còn 204 ghế phải bỏ vé lại.

Tả đảng liên hiệp đoàn được thêm 28 chỗ, và giảm đi 5 chỗ.

Việc chiến-tranh tại Maroc

Quân Pháp đánh nhung quân Riffains vào miền Pháp. Quân Riffains tổn hại nhiều

Ngày 6 Mai 1925

Việc tuyển cử tổng-thống ở nước Đức

Hội-đồng coi việc tuyển cử đã tuyên bố rằng Hindenburg trúng cử.

Chánh-phủ định ngày 12 Mai này là ngày đại-tướng Hindenburg nhận chức, các công-sở sẽ kéo cờ.

Tự do diễn đàn

Đáp lại bài tự do diễn đàn của ông N. X. T. đăng trong số báo 2435-2436

Đáng lẽ cứ theo ý tưởng ông thì chỉ những bậc « đa văn quảng-kiến » mới được phép bình-phẩm mấy « cái cảm tưởng, chân-thành » của ông đối với bọn phụ-nữ chúng tôi, chứ tôi đây « văn-tự đàn bà » đâu dám múa rìu qua mắt thợ, đánh trống qua nhà sấm. Song xét kỹ, tôi ông chỉ vì bênh quyền lợi cho cánh tu-mi, tự nhận lấy cái chức-trách kẻ trưởng-thượng mà có mấy cột trên báo-trương công-kích bài xã-thuyết ra ngày 4 Avril của Đạm phương phu nhân. Tôi đây tuy bổ phận má đào, há lại không trổ hết tài học non nớt, đem hết kiến-thức eo hẹp, moi hết ruột gan ra mà phân-trần mấy lời cùng ông cùng quốc-dân để cố cãi cho bọn phụ-nữ khỏi đồng loại với « trâu, bò, ong kiến » hay sao !

Thưa ông, những ý tưởng khinh-bỉ bọn đàn bà chúng tôi, như cho chúng tôi là « cái máy đúc con »... thì hình như ra đời đã mấy thế-kỷ nay rồi, chứ không phải nay ông là người « quan sát nhất về vấn đề cảnh tình người đời về cách giáo-dục phụ-nữ » mới phát-minh ra. Song tôi cũng xin « hoan-nghênh cái mỹ-ý » của ông, và trước hết xin ngợi khen ông đã khéo đem cái mỹ-ý ấy mà xây thành một « áng văn-chương » vừa « có bề dài » vừa « không lệch lạc với đầu đề của nó ». Mà xét về đường ngôn-luận của ông thì lại « không sơ-sài nông-nổi » thực văn-tự đàn bà chúng tôi không tài sánh kịp.

Cứ coi bốn chữ « văn-tự đàn bà » ở ngòi bút ông viết ra đó cũng đủ hiểu cái lòng khinh-bỉ của ông đối với tri-thức bọn phụ-nữ chúng tôi to tát là chừng nào ! Tôi cũng không lấy thế làm xấu hổ, vì tôi vẫn biết : « khôn ngoan cũng thể đàn bà, dẫu rằng các ông có vụng dại các ông cũng vẫn là đàn ông ». Song tôi tưởng cũng không nên lấy mấy lời bình-phẩm nghiệm-khắc của ông, cùng những câu phương-ngôn, tục-ngữ của cổ-nhân mà vọt cho tai chúng tôi là « tai trâu » cho tri-thức chúng tôi là tri-thức lừa ngựa vậy.

Muốn công-kích cái ý tưởng ấy, chúng tôi không cần phải viện các bậc Âu Mỹ anh-thư vào cánh với chúng tôi, chúng tôi không cần viện lẽ rằng các bà nghị viện ở nước Nga, nước Đức, nước Bỉ, nước Anh, đã sánh vai với bọn tu my các ông mà tranh luận trên chốn diễn đàn. Chúng tôi không cần viện lẽ rằng một bà nghị-viện Ai cập đã đề xướng lên biết bao ý-tưởng cao-thượng về đường giáo-dục. Tôi không cần viện lẽ rằng bà nghị-viên ấy cũng đã dám « quan sát nhất về vấn đề cảnh tình người đời về cách giáo-dục phụ nữ » hướng, tuy có khác một chút là bà thì khắp hoàn-cầu, bất luận tu-mi hay cân quắc đã đều phải ca-tụng là một bậc xuất chúng siêu quần, còn ông thì không nói đâu xa, đến bọn đàn bà dốt nát ở ngoài Bắc chúng tôi cũng chưa được rõ tài đại tài về đường tri-thức, về đường ngôn-luận, về đường giáo-dục của ông cao đến bực nào. Nhưng xin ông tha thứ cho, chúng tôi chắc là cao lắm.

Tôi viện đến các bà bên Âu-Mỹ thì chắc ông cho là tôi có cái ý tưởng cao kỳ tự-tôn, tự-đại, dám ví bọn minh đối với những bậc anh-thư ở các nước văn-minh trong thế-giới. Vậy xin hỏi ông : nước ta ngày xưa có những bậc cân quắc xuất chúng về đường tri thức không ? Ông là người hay quan sát về cái vấn đề giáo dục chúng tôi, há lại không biết tên những nhà nữ văn-sĩ như Thị-Điểm, như Xuân Hương, như bà huyện Thanh-quan hay sao ? Chẳng phải nói đâu xa ngay như bà Nhân-Khanh mới mất mấy năm nay là người đã tự dạy con là ông Trịnh-đình-Rư đến chiếm được bảng vàng, thì ai đã dám coi bà bằng khối óc và hai con mắt của ông. Xem văn chương của các bực thi sĩ ấy thì ai đã dám cho là văn đàn bà mà « nhắm mắt bỏ qua đi được » ?

Kể đến bọn đàn bà hiện thời chúng tôi thì cũng có người cầm nổi bút, viết nên câu, có thể khiến kẻ khác không nhắm mắt bỏ qua đi được. Nhưng một là văn-chương hiện thời không vội bình-phẩm, hai là trong bọn phụ-nữ chúng tôi, chỉ một vài người ưa mấy tiếng ngợi khen mà làm văn viết sách còn phần nhiều đều là những người nhún-nhường khiêm-tốn cả, không hay tiểu-thuyết, mai thi-ca như các ông, cho nên tôi không thể xét đoán đích-xác tài văn-chương các bạn quần-thoa được. Song cứ đem ngay bài xã-thuyết của Đạm-Phương phu-nhân mà ông đã công-kích ra mà bình-phẩm cũng đủ biết « văn-chương đàn bà » chúng tôi không phải là không có chút tư-tưởng xác-đáng. Vậy tôi dám chắc rằng bài xã-thuyết ấy không đáng có những lời phản đối lung-hỗn của ông. Tôi cũng xin bắt chước ông mà tóm tắt đại-ý bài ấy ra đây, để độc-giả xét xem « nó có lệch lạc với đầu-đề » không, xem lời lẽ có « cà trối chạc đà » không.

« Bọn học-sinh đi chơi lao nhao nói chuyện », đều đương tuổi thanh niên thiếu-nữ, tím tím trắng-trắng áo quần thướt tha, kẻ bé người lớn, xúm xoít xoát đến nhau trông rất là ngoạn mục. Phu-nhân ngồi ngắm « cái tuổi hoa xuân mới nở hai trên ngành », ấy mà đối với bọn « thấp cao hàng nhạn, thỏ thẻ tiếng oanh » sinh có một cái cảm-tình riêng chan chứa vô hạn... Có cảm-tình với họ thì tất nghĩ đến cái tương lai của họ nghĩ đến cái tương-lai của họ thì tất phải xét đến cách dạy dỗ họ ra sao, thực không phải một phu-nhân đã thấy thế mà thế, không phải minh phu-nhân để xâm tức vì cái tình bạc-bẽo của bọn nam-nhi đối với bên phụ-nữ, phu-nhân thấy cái tình cảnh tối-tăm trong xã-hội nước nhà mà phu nhân lấy làm chua xót, nên kết-luận rằng bọn huynh-trưởng phải trông coi dạy dỗ con em, chứ đừng tưởng đưa con em đến nhà trường là hết phận sự minh

đối với con đường giáo-dục của con rồi đâu. Các bậc huynh-trưởng ấy đã chẳng chịu săn-sóc đến việc chăn nuôi thì chớ, lại còn nay đem lên báo-chương, mai viết ra tiểu-thuyết mà mai mỉa điều nọ tiếng kia, thì thực là mang tội với xã hội: vì rằng đàn bà không phải là vật đáng khinh rẻ: cái chức trách đào tạo nên các bực anh-hùng cái thế, các đấng anh quân lương tướng, không phải là cái chức-trách nhỏ vậy.

Ấy đại khái phụ-nhân bàn như thế. Chư độc-giả coi có lệch lạc với đầu đề ấy không. Và có lẽ: -lạc đi nữa cũng không phải là một cái khuyết-điểm to, vì bài xã-thuyết của phụ-nhân chỉ là « một cái cảm-tưởng » mà thôi, chứ có phải là một bài luận trường-thiên đâu. Nhưng ta cũng đừng nên lấy lẽ ấy mà kết luận rằng những lời bình-phẩm về văn thể bài xã-thuyết ấy của ông N. X. T. là đích đáng. Độc-giả tìm bài xã-thuyết số báo 2413 ra mà xem lại một lượt thì đủ biết bài ấy không « sá trỏi chạc đa » ; thực là rề đa chạc đa, ngành ngọn trông rất là gọn-gàng oai-nghi.

Lời bình-phẩm về văn-thể đã chẳng được đích đáng, vậy thì những lời công-kích về ý tưởng có được công-bằng không? Cứ đọc mấy câu khai mào của ông N. X. T. cũng đủ hiểu ông có lòng tư-tâm thiên-kiến. Như ông lên mặt trưởng-thượng mà cả tiếng kêu hô, mà nhiếc Đạm-Phương phụ-nhân chưa thấu lẽ tân-cựu giao thời, chưa biết phân-biệt đường tinh-tuần đường vật-chất thì đã rõ. Ông viện lẽ gì mà dám nói cả quyết như vậy? Vả Đạm-Phương phụ-nhân có định « giải quyết cái vấn-đề đào tạo nhân-tài, bồi bổ quốc-phong như lời ông nói đâu? Chẳng qua phụ-nhân chỉ có phát « nhận-thức với thế-đạo, lo cho con đường tương-lai trong đám nam nữ hậu-tiến này mà thôi, chứ không sự có nhiều người giải-quyết. » Hỏ dễ đã một mình ai đã dám giữ cái chức trách ấy ».

Tôi đây đầu còn xanh, tuổi còn trẻ, trí-thức còn non nớt, không dám mơ màng đến cái chức trách ấy, cũng không dám bạ bút « giải quyết cái vấn-đề ấy, chỉ xin vì Đạm-Phương phụ-nhân, vì cả bọn phụ-nữ nước Nam thưa lại ông mấy lời: Vì lẽ gì ông cứ lấy lẽ một vài cái gương xấu trong bọn phụ-nữ mà bình-phẩm cả nữ-giới, chúng tôi như thế? những « con sâu con bọ » những « chiếc người ấy » có không nay, thì lẽ đâu cả bọn chúng.tôi phải mang tiếng lây được! Này ông ơi, ông cứ việc mà « bình-phẩm khải khe », ông cứ việc mà « kêu réo thảm thiết, cứ việc mà « tán-vẫn diễn-dàn bi-kịch », bọn phụ-nữ ở nước Việt-Nam cũng không vì thế mà nhuốc nhơ đâu. Ông không coi gương người xưa để lại đấy ư? Hai bà Trưng trong bọn đàn bà chúng tôi chẳng là người đã mở đường cho các đế-vương trong bọn tu-mi các ông theo đấy ư? Bà Triệu-Ẩn chẳng cưỡi đầu voi kéo bọn tu-mi các ông đi chống cự với quân Ngô đấy ư?

Phải, chẳng cứ tu-mi hay cân-quắc đâu có bậc xuất-chúng siêu-quần, mà chẳng cứ quần-thoa, hay mũ áo cũng có kẻ đời người xấng, cứ gì một « phụ nhân nan hóa », Ông không tin mở Nam-sử ra mà xem. Trong bọn tu-mi các ông biết bao là phường phản-quốc đảo-quân, biết bao là kẻ nịnh thần ô-sĩ, biết bao là kẻ phản bạn lừa thầy... Bọn đàn bà chúng tôi không học thức còn tha thứ được, chứ những hạng mày râu ấy cũng làm điều xấu xa được ư?... Nhưng chúng tôi cũng không kết luận hỗ đồ như ông rằng vì những người ấy mà cả cánh tu mi mang tiếng lây đâu!

Ông viện lẽ thầy Tử-tư, thầy Tăng tử cũng đức Khổng tử xuất thế mà kết luận rằng « nữ-nhi nan hóa » thì không những hỗ đồ mà ông lại là người rất độc ác, không biết thương kẻ khốn nạn thì chớ, lại bới lông tìm vết mà xỏi mỏc. Ông lại không biết đã mấy mươi thế-kỷ nay tu-mi các ông ở đất Á-đông này đã lấy cường-quyền mà áp-chế bọn phụ nữ chúng tôi đến thế nào ư? Áp-chế đến nỗi làm ra luật thất xuất. Động một tí bỏ vợ, không thai nghén cũng bỏ, hay nói cũng bỏ. Các cụ đối đãi với vợ có khắt-khe xử với đứa ở không? Thế mà bọn phụ nữ chúng tôi không oán giận, không xin rằng quyền bao giờ, đã bị ức chúng tôi có lòng khiêm tốn, có tính nhẫn nhục là chừng nào! Vậy thì đức Khổng-tử thầy Tử-tư, thầy Tăng-tử mà ông viện đó, biết đâu chẳng vì lẽ vợ không thai nghén mà bỏ.

Đến đời chúng tôi, thì các ông đã biết lấy nhân đạo mà đối đãi chúng tôi, các ông đã biết theo gương Âu-Mỹ mà kính trọng chúng tôi đôi chút. Nhưng còn biết bao người vẫn lấy lời lẽ thô bỉ mà bình-phẩm bọn phụ-nữ chúng tôi. Đọc giả xem lại bài « Tự-do diễn-đàn » của ông N. X. T. thì đủ rõ. Suốt bài chỉ nghe thấy những lời khinh bỉ, những tiếng hầu thiu..... Cho dẫu ông ấy có « khất khe » với « bọn vui xe ngựa đám » đi nữa, ông ấy đề dám đem mấy chữ ba-láp ấy mà trả lời Đạm-Phương phụ-nhân là một bậc lão-thành, trong đám quần-thoa chúng tôi ư?... Đọc đến đoạn ấy tai tôi cứ tưởng tượng ông N. X. T. đương nghiến răng nghiến lợi lại mà cãi nhau với mấy con nụ con nhài nào vậy.

Ấy thế mà ông N. X. T. còn dám nói đến những câu « nương nịu phẩm giá đàn bà một cách cao thượng thanh tao » đấy. Thiết tưởng để nhường những bậc khác nói đến thì hãng hơn, chứ người viết văn đã dùng những chữ « thẳng chồng, người cha, con mọi riêng việc » thì chẳng nên bàn đến chữ Trinh chữ Tuyền, chữ Hạnh chữ Tài nữa. Mà nếu ông đã muốn tăng « cái may đúc con » có những tính ấy thì tuyệt tưởng ông chẳng nên vì nọ với « con lợn, con trâu, cái ong, cái kiến ». Tôi vẫn biết rằng mang nặng đẻ đau là trời trao phó cho bọn phụ nữ chúng tôi cũng như trời trao phó cho con lợn con bò cái ong cái kiến, nhưng chúng tôi có sinh ra lợn bao giờ đâu! Mà giống lợn có sinh ra người được đâu! Cũng là « cái may đúc con », mà đúc ra ông vua cũng có, đúc ra ông quan cũng có, đúc ra anh đồ gàn nói láo cũng có, đúc ra con cho, con lợn cũng có, đúc ra con sâu cái kiến cũng có. Thực Tạo hóa rất cái oâm, sinn ra làm chuyện....

... Đây tôi cũng bắt chước ông N. X. T. mà kết luận rằng bài của tôi đã dài quá rồi, (nhưng thực không dám khoe là có bề dài) xin ngừng lại mà thưa cùng ông rằng: « Mấy lời tôi phân trần cùng ông trên đó, không phải là vì tôi có lẽm « nhiệt tâm với thế-đạo » như Đạm-phương phu-nhân mà viết ra, cũng không phải tôi tự nhận lấy cái chức-trách kẻ « trường-thượng quan-sát nhất về vấn-đề giáo-dục » như ông mà dài lời; tôi chỉ cốt công bố với quốc-dân rằng những lời ông bình-phẩm cả bọn phụ-nữ chúng tôi không được công bằng mà thôi vậy. Còn như ông cốt ép « tư-tưởng văn minh » mà « đánh đòn » bằng một hà trường tiên nữa thì tôi cũng chỉ xin niệm lại câu:

« Khôn ngoan cũng thể đàn-bà ».

Mà xin nghêm bút ngồi im không dám tranh luận nữa.

Mme Lê-nhữ-Khanh (Phú-thọ)

Giải đáp những điều pháp-luật

Bản-báo có lời nhắc lại các bạn mua báo đồng-niên biết rằng chỉ những giấy hỏi về pháp-luật có đính theo cái giấy cuốn báo thì bản báo mới giải đáp. Sau nữa xin các ngài biết rằng hiện nay còn hơn 300 bài chưa giải đáp, vậy có chậm, xin các ngài chớ viết giấy giục.

Sau nữa bản báo phải kể cứa mất nhiều thì-giờ mới giải đáp được một bài, vậy thì các ngài cũng nên giúp bản báo cho khỏi mất nhiều thi-giờ là viết cho rõ ràng, viết một mặt giấy, viết cho gẫy gọn, viết cho vắn tắt, viết cho dễ hiểu, vì hiện nay có nhiều bài chẳng những viết hàng ba bốn trang mà lại khó đọc, khó hiểu, có bài phải đọc đi đọc lại mất một vài giờ đồng hồ mới vỡ nghĩa, mới hiểu đầu đuôi công chuyện rồi mới giải đáp được. Nên vậy bản báo phải lập riêng ra một phòng và cử đến vài ông chuyên về việc giải đáp cũng không xuể được.

CÂU HỎI. — Thân-phụ tôi mất đã ba năm nay. Nay anh em chúng tôi muốn xin thân-mẫu tôi đem các gia-sản ra chia. Thân-mẫu tôi là vợ cả, được hai trai và hai gái. Người vợ hai thân-phụ tôi thì được hai trai và năm gái và người vợ ba được một trai. Vậy tôi gia sản nay phải chia ra làm sao, xin nhờ quí báo chỉ giao cho.

TRẢ LỜI. — Phải chia làm 13 phần. Các con trai con gái, bất luận là con vợ cả, vợ hai hay vợ ba đều được một phần như nhau cả. Nhưng trước hết phải để ra một phần làm hương-hỏa đã, và phần hương-hỏa ấy phải giao cho con trưởng.

Vậy thì trước hết phải để ra một phần làm hương-hỏa đã, phần hương-hỏa không được quá một phần đầu con, rồi chia làm 13 phần mỗi con được một.

THI BẰNG SƠ-HỌC

Muốn thi bằng Sơ-học Yếu-lược, tất phải luyện-tập quốc-văn; mà muốn luyện-tập quốc-văn thì không gì bằng đọc « Chuyện-Giải-trí ».

Đã ra đến tập thứ V

VĂN UYÊN

Phúng ông bạn họ Mạc

Có sao ông Mạc vội đi đâu?
Nỡ để cho ai giọt lệ sầu.
Nét mặt hãy còn in nước ảnh,
Hương tay sao nỡ chán rơi châu.
Vinh hoa thêm ngọn chưa bao nhả,
Danh-giá nhà in được bấy lâu.
Lắm lúc ngồi buồn thêm nhớ bạn,
Suối vàng hẳn có biết cho nhau.

Nguyễn Quỳnh

Tiễn bạn đi Tuyên-quang

Nỗi niềm ly biệt cớ ai hay?
Trăm mối tơ vương nỡ nhẫn ngày.
Nam, bắc đôi nơi vừa gặp mặt,
Tuyên, Hà nghìn dặm vội chia tay.
Mối tình vấn-vít vương bao thuở,
Nông nỗi bàn-khuân tuyệt bặt mây.
Dù nhớ dù thương đành để dạ,
Biết đâu mà đuổi khỏi theo mây.

Nhớ cảnh Ninh-bình

Khỏ gì bằng khỏ cảnh tha hương,
Vì bỏ công-danh mới đoạn trường!
Nhớ lúc núi Hồi càng cuốn sách,
Mà nay khách-địa mối tơ vương.
Cầu lao chín chữ lòng còn hiếu,
Quán phụ hai vai gánh đặm trường.
Cái buổi thang mây rồi cũng nhẹ,
Bèn lòng vững chí chớ bi thương.

Nga-sơn, Vũ-hữu-Cần.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	30 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	14	50
nhì, —	13	50
ba,	12	50
Thóc hạng nhất,	9	20
Bắp ngô	10	20

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 78.

Tin tàu. — Tàu *Gouverneur Général Roume* mang từ sang Pháp (thường Pháp) khởi hành ở Haiphong đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon, hồi 8 giờ sáng ngày thứ hai 11 Mai.

Tàu từ ở Hanoi sẽ đem đ Haiphong ngày cuả nhật 10 Mai, cuyến xe lửa 80 giờ 7 phút.

Các lớp tu-nghiệp về vụ nghỉ hè này. — Quan thủ-hiến bọc-chính Bảo-hộ mới thông tư cho các ông đốc-nọc các tỉnh một tờ sau-tri đại bao định về việc lập ra các lớp tu-nghiệp trong vụ nghỉ hè này, mục đích là để dạy cho các tuổi giao cao trường được thông tỉnh thêm mọi cách-thức dạy đỗ con trẻ, cũng như các lớp đã mở ra trong năm 1923 và năm 1924.

Các lớp học này sẽ mở ra ở các nơi tỉnh lỵ, bắt đầu từ ngày 21 hay 29 juin trở đi. Kỳ hạn học là 6 hay 8 tuần lễ.

Trong ngạch cai-trị. — Có tin rằng quan cai trị L'Helgouach sẽ bổ đi Đại-lý của chính phủ tại Dalat thay quan cai trị Garnier đổi đi đốc-lý Tourane để đợi ngày về hưu.

Các biên tập viên ngạch cai trị có tên sau này mới được bổ thì nay bổ đi các nơi sau này:

1. Tại phủ Toàn-quyền M. Durand,
2. Tại Nam-kỳ M. Sylvestre,
3. Tại Bắc-kỳ M. Raynaud,
4. Tại Trung-kỳ M. Berthault,
5. Tại Cao-mên M. Folit dit Desgrardins

Ai muốn thi lấy học bổng sang du-học tại Pháp. — Đến ngày 25 Mai 1925 sẽ có kỳ thi tuyển học-sinh bản xứ để cấp học bổng sang du học về bực cao-đẳng bên Pháp trong năm 1925-1926.

Việc Đinh-quang-Chiểu. — Việc Đinh-quang-Chiểu xin lại thêm cái án 20 năm khổ sai thì đến nay vẫn chưa biết ngày nào tòa Thượng-thẩm mới đem ra tòa xử lại, nay chỉ biết rằng việc quan phủ ấy xin tạm tha thì nghe nói tòa bác đi. Vậy Đinh-quang-Chiểu không được tạm tha như tin đã đồn trước.

Nhà bưu-điện. — Nay đặt tại Hanoi phố hàng Bồ số 79 một nhà bưu-chính phụ gọi là « Hanoi B. » làm những việc heo như nghị-định ngày 19 avril 1906, M. Sơn xuân-Hoan được nhận làm quản-lý công việc ấy.

Cứ theo như nghị-định nói trên ấy thì bưu cục này không có chuyển hay là nhận các điện tín cũng những vật khai giá mà công việc thì chỉ có những về các sau này:

Làm mandat sang Pháp hạn đến 200 fr là cùng và nội trong Đông-pháp hạn đến 200 là cùng; trả những thư và gói *recommandé*, bán tem (timbre)

* * *

Nay đặt tại Yên-ninh (Bắc kỳ) một nhà bưu-điện thứ hạng kể từ ngày 1er juin trở đi.

Bán một cái ô-tô Citroïen, 2 chỗ ngồi, còn tốt lắm giá 850 đồng. Hỏi tại 49, phố hàng Ngang Hanoi.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Cầm dao đâm người. — Nguyễn-Sự và Cao-Kỷ cầm dao đi đội nhà tranh của mình hay để thỏi nữa bán nọ đi ăn trộm về đêm, nhưng không đâm đi một mình, lại cùng nhau đến nhà một người tên là Lê-Mạnh rủ đi ăn trộm. Nguyễn người lấy nghèo khó nhưng không chịu làm sự bất lương, có mắng hai tên kia. Vì thế nảy tên kia sinh sự rồi lấy dao ở trong mình ra đâm người lấy bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Sơn-tây phạt tên Ng-Sự và Chu-Kỷ mỗi tên 1 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Nhận thức gian dối. — Ng-đức-Ngư can án nhân dịp nhà nước tuyển lính, muốn ra ứng mộ, liền đem lễ lý-trưởng làng tên là Đỗ-gia Lộc để cấp cho một cái giấy chứng thực là hạnh kiểm xưa nay vẫn tốt rồi xin ra lính. Sau có người tố-giác ra là lý-trưởng ăn lễ nhận thực xằng để dối quan trên. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt Đỗ-gia Lộc 1 tháng tù và 10 đồng. Tòa Thượng-thẩm hãy cai án ấy đi, vì làm không đúng với hình-luật tố tụng pháp-lý.

(Xem tiếp trang thứ ba, cột thứ hai).

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN MỖI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

55 : 84

THÚY-HỦ

Truyện cổ-nước dịch thuật

Tiêu-trương-tất nhận lấy số tiền của *Tống-giang* đưa cho, rồi cảm-tạ lui về. *Tống-giang* nói:

— Bây giờ chúng ta cùng *Lý* hiền-đệ đi uống mấy chén rượu chơi.

Đái-tôn nói:

— Phía trước mặt bờ sông đây có bãi tửu-điếm *Ti-bà đình*, tức là di-tích của cụ *Bạch-lạc-thiên* đời *Đường* trước. Chúng ta ra đấy uống rượu, ăn các thức ngắm xem phong cảnh bờ sông.

Tống-giang nói:

— Ta nên vào trong thành mua ít đồ chơi đem ra.

Đái-tôn nói:

— Không cần! Tại trong *Ti-bà đình* đã có người bán.

Tống-giang nói:

— Nếu vậy hay!

Bấy giờ ba người cùng dắt nhau đến *Ti bà đình*. Chỗ ấy một bên là bến *Tầm dương*, còn một bên thức là nhà người chủ quán.

Trong *Ti bà đình* có mười chỗ ngồi, *Đái-tôn* chọn một chỗ rất sạch-sẽ để ngồi, nhường *Tống-giang* ngồi trên nhất, *Đái-tôn* ngồi đối diện phía trước, liền vai dưới *Đái-tôn* thì đến *Lý qui* ngồi.

Ba người ngồi xong, gọi tửu-bảo lấy rượu và dọn các món quả-phẩm. Tửu bảo đi lấy ba bình « *Ngọc-hồ xuân-tửu* » là thứ rượu thượng-hảo hạng ở đất *Giang-châu*.

Khi mở nút bình rượu ra, *Lý qui* liền nói:

— Đem thứ chén lớn ra đây để uống, đừng rót chén nhỏ làm chi cho thêm phiền.

Đái-tôn gạt mãng đi mà rằng:

— Nhà người đừng hay nói lời-thô, cứ việc uống rượu cho rồi!

Tống-giang ngành lại dặn tửu-bảo rằng:

— Nhà-ngươi đổ hai cái chén nhỏ cho hai chúng ta uống, còn trước mặt ông này (trỏ *Lý-qui*) thì để cái chén lớn.

Tửu-bảo vâng lời, đi xuống dưới lấy hai một cái chén lớn đem để ở trước mặt *Lý-qui*, rồi rót đứng rót rượu, vừa bày các món thực-phẩm ở trên bàn ăn.

Lý-qui cười mà nói rằng:

— *Tống đại-huynh* quả là một người tốt, lời đồn thật đã không sai. Đại-huynh đã biết tính t ền-đệ. Tôi được một ông anh kết nghĩa như thế, tưởng cũng không uổng!

Tửu-bảo đứng bên, rót luôn đến năm bảy lượt rượu. *Tống-giang* vì được tiếp-kiến hai người ấy, trong lòng vui mừng, uống mấy chén rượu, bỗng sực nghĩ muốn ăn cháo cá nấu cay, liền hỏi *Đái-tôn* rằng:

— Ở đây có cá tươi không nhỉ?

Đái-tôn cười mà bảo rằng:

— Đại-huynh không trông thấy dãy sông những tuyền đánh cá đó chăng. Cứ nhìn chỉnh là một chỗ có nhiều gạo lắm, sao lại không có cá tươi!

Tống-giang nói:

— Bây giờ ước gì được bát cháo cá nấu cay để ăn cho tỉnh rượu thì hay nhỉ!

Đái-tôn gọi tửu-bảo, bảo làm ba bát cháo cá nấu cay. Hồi lâu, tửu-bảo bưng lên, *Tống-giang* trông thấy, liền khen ngợi mà rằng:

— Tửu-điếm đây, bát đĩa đồ-đạc thật rất sạch-sẽ chỉnh-tề, trông có ngon mắt thì ăn mới ngon miệng được.

— Nói xong, cầm đũa khuyên mời *Đái-tôn* và *Lý-qui* rồi nếm mấy miếng cá và húp mấy thìa cháo. *Lý-qui* không đứng đến đũa, thò tay vọc vào bát vớt lấy khúc cá, đưa lên miệng mà nhai cả xương. *Tống-giang* trông thấy, nhịn cười không được. Ăn hết bốn mấy thìa cháo rồi, liền đặt đũa xuống và ông ăn nữa.

Đái-tôn nói:

— Chắc là thứ cá này đã ươn, đại huynh không dùng được!

Tống giang nói:

— Vâng! Tôi phải cái quen tính, mỗi khi rượu say chỉ thích ăn một bát cháo cá tươi. Thứ cá này không được tốt lắm.

Đái-tôn đáp rằng:

— Tôi cũng vậy, thứ cá ươn này còn ăn sao được.

Lý-qui ăn hết bát cháo của mình, lại nói:

— Hai đại-huynh không ăn được, để tôi ăn hộ cho.

Nói xong, liền thò tay vào bát *Tống-giang*, vớt lấy cá ăn, lại thò tay đến bát *Đái-tôn*, làm cho nước cháo vẩy vung ra khắp bàn. *Tống-giang* trông thấy *Lý qui* ăn hết cả ba bát cháo cá, và nhai cả xương, mới gọi tửu-bảo đến mà dặn rằng:

— Đại-huynh đây chắc còn đợi lâu, nhà-ngươi nên thái mấy cân thịt đem ra đây để đại-huynh xơi, rồi sau ta sẽ tính tiền trả một thể.

Tửu-bảo nói:

— Hàng chúng tôi đây chỉ bán thịt dê, không bán thịt trâu, muốn dùng thịt dê hộ thì có.

Lý-qui nghe nói, liền vẫy nước cháo vào khắp người tửu-bảo. *Đái-tôn* quát mắng rằng:

— Nhà người lại làm cái gì thế!

Lý-qui đáp rằng:

— Tôi thấy nhà-ngươi vô-lễ, dám khinh bỉ tôi chỉ biết ăn thịt trâu mà thôi, cho nên có thịt dê không chịu đem ngay ra bán.

Tửu-bảo nói:

— Tôi hỏi một câu như thế thì đã làm sao.

Tống-giang nói:

— Thôi nhà người cứ thái đem ra đây, rồi ta trả tiền.

Tửu-bảo bấm bụng chịu nhịn, đi thái ba cân thịt dê, để vào cái mâm, đem đến đặt ở trên bàn. *Lý-qui* trông thấy, chẳng hỏi chi cả, thò tay vào bốc ăn nhồm nhàm, chỉ trong chớp mắt, đĩa ăn hết cả ba cân thịt dê.

Tống giang thấy vậy, khen ngợi mà rằng:

— Tốt thật! thế mới thật đáng là bảo-hán!

Lý-qui nói:

— Tôi có cái tính xấu, ăn thịt không thích bằng ăn cả, *Tống* đại-huynh có biết không?

Đái-tôn gọi tửu-bảo đến mà hỏi rằng:

— Vừa rồi thứ cháo cá đã ươn, không thể ăn được. Bây giờ nhà người có cháo tươi thì làm mấy bát khác đem lên, để vị quan-nhân đây nếm cho tỉnh rượu.

— Nhà người lại làm cái gì thế!

Lý-qui đáp rằng:

— Tôi thấy nhà-ngươi vô-lễ, dám khinh bỉ tôi chỉ biết ăn thịt trâu mà thôi, cho nên có thịt dê không chịu đem ngay ra bán.

Tửu-bảo nói:

— Tôi hỏi một câu như thế thì đã làm sao.

Tống-giang nói:

— Thôi nhà người cứ thái đem ra đây, rồi ta trả tiền.

Tửu-bảo bấm bụng chịu nhịn, đi thái ba cân thịt dê, để vào cái mâm, đem đến đặt ở trên bàn. *Lý-qui* trông thấy, chẳng hỏi chi cả, thò tay vào bốc ăn nhồm nhàm, chỉ trong chớp mắt, đĩa ăn hết cả ba cân thịt dê.

Tống giang thấy vậy, khen ngợi mà rằng:

— Tốt thật! thế mới thật đáng là bảo-hán!

Lý-qui nói:

— Tôi có cái tính xấu, ăn thịt không thích bằng ăn cả, *Tống* đại-huynh có biết không?

Đái-tôn gọi tửu-bảo đến mà hỏi rằng:

— Vừa rồi thứ cháo cá đã ươn, không thể ăn được. Bây giờ nhà người có cháo tươi thì làm mấy bát khác đem lên, để vị quan-nhân đây nếm cho tỉnh rượu.

Tửu-bảo cười mà nói rằng:

— Tôi không dám nói giấu gì việc trường Tuế cả vừa rồi quả là đã đi cách đêm, còn thứ cá tươi ngày hôm nay vẫn có trong thuyền, bao giờ chẳng-nhân tới nơi, chúng tôi mới dám động đến, vì thế mà chưa có cá tươi bán vậy.

Lý-qui vội vàng nhảy lên mà bảo rằng:

— Tôi đi lấy mấy con cá tươi về đây để đại-huynh xơi.

Đái-tôn nói:

— Nhà-ngươi chớ đi, để sai tửu-bảo đi lấy mấy con về đây là được.

Lý-qui nói:

— Bọn đánh cá ở dưới thuyền, khi nào đem chồng cụ lại với tôi.

Đái-tôn ngăn-cả không được, *Lý-qui* đứng dậy đi ngay. *Đái-tôn* nói với *Tống-giang* rằng:

— Xin đại-huynh chờ giận! Chúng tôi đem hàng người này vào đây, thật là sỗ-sàng và thực mất với đại-huynh nhiều lắm.

Tống-giang nói:

— Vốn tính hắn như thế, đối sao cho được, nhưng hắn là người chân-thực, vậy nên tôi thấy thế lại có ý kính-trọng.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
16 chân kính
Mặt có kim
có chữ độ quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh),
39, Phố Paul Bert, — HANOI

子獅號正泰金茶名
CHÈ ĐẦU XUÂN SỚM

Biển-hiệu có nhiều cô khách chè đầu xuân rất tốt được cả nước lần hương. Hiện nay số hai thứ chè Như-ý và Tam bí « Liên-tâm đầu xuân ». Xin các ngài quang-cố cho những nhà như sau này

Chè Hàn-ý — Chè Tam-bí
Chè Ngũ-phúc — Chè Thiên-thai
Chè Minh-thái — Chè Tam-nguyên
Chè Kim mẫu

Những thứ chè đầu xuân này là những thứ chè thượng hảo hạng coi có ân-hiệu sang trước nơi có mà bán đã được nhiều cảo ngài công nhận. Vậy bác-hiệu xi. kính mời các ngài chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang,
Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách,
Téléphone 272.
2101

NHÀ BÀO-CHUỒNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp

Một cái nguy-hiểm
trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xã này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhiều, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.
Giá tiền là 0 $ 90.
Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert số bảy.
Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho ; bổ không có tiền ở (hoặc ở xa mua thư lấy tiền) thì không có trả lời. — Mua báo thì tính từ tờ đầu hoặc tháng một trong thì mới có báo gửi.

Cuộc mở sổ Quân công hội tỉnh. — Đến ngày 10 mai này, tại tòa Đốc lý (bureau d'ordre) sẽ mở sổ Quân công hội tỉnh (cé latilles militaires). Những sổ được giải sẽ yết thị và đăng báo ngay.

Việc án bình. — Đến ngày 12 mai này Tòa án binh sẽ họp để xét việc Hà-xuân-Ngạn, Phạm-trọng-Phương, Ng-văn-Hợi và Ng-văn-Phẩm là cai và lính khố đỏ đã giết chết Giri giữ không cự lại nhà binh và những người công chức.

Ngạch quan lại. — M. Phạm-huy-Toại, tri huyện hạng nhất huyện Ý-yên (Nam-định), được nghỉ 4 tháng lĩnh nửa lương.

M. Đỗ-ân-Đáp, thông phán hạng nhất ở Nam-định nay được quyền huyện Ý-yên trong khi M. Toại nghỉ.

Ngạch công-chính. — M. Phạm-pha-Mê, cai công nhật, được cấp mỗi tháng 3 p. để chi vào tiền đi xe đạp làm việc công.

M. Lê-đình-Liệu, cai công nhật cũng được cấp mỗi tháng 3 p. vào tiền đi xe đạp làm việc công.

M. Lê-qui-Toản, làm opérateur ở đường Suyut đi Sơn-la, được cấp mỗi tháng 10 p. để chi vào tiền cõi ngựa.

Ngạch cảnh-sát. — M. Ngô-văn-Hương, cựu binh, mộ bổ lính cảnh sát Tuyên-quang, niên bổng 144 p.

RẠP CHỚP BÓNG PHỐ HÀNG SUỐN
FAMILY-CINÉMA — HANOI
Tuần lễ chiếu bóng rất đặc biệt !!!
Từ thứ bảy 9 đến thứ sáu 15 Mai 1925
Mỗi ngày hai buổi chớp
CHIẾU ĐẠI PHIM ẢNH TÀU
chuyên Tàu
ÁI TÌNH VÀ PHÉP CÔNG-CHÍNH
« *Amour & Justice* »

Phim ảnh này của hội làm phim Tàu ở Thượng-hải làm ra chụp tại nước Tàu — kể từ vợ nhỏ đến vai lớn đóng trò, toàn là người Tàu cả.

Phim Tàu của hội làm ảnh Tàu lần này mới chiếu ở Đông-pháp này là lần thứ nhất.

Đờ vô liêm sỉ. — Ở xóm Chợ-đuối nghỉ làm lúc cũng bực thật, hết bẻ cặp vặt, đến bọn lên cửa, nay lại đến lũ phu xe vô liêm sỉ. Mà thật thế, những người ở gần nhà tương chứa mất nhiều lắn phàn nàn về bọn phu xe quá sự tự do. Ngày ngày cứ vào hồi 1 giờ rưỡi đến hơn 2 giờ là giờ hàn xe thì chúng cứ công nhiên lõa lồ thân thể, khiến cho những người ở xung quanh rất là chướng mắt, mà nhất là đàn bà con gái đến giờ ấy phần nhiều không dám ra cửa và không dám qua lại đấy nữa.

Vì thế sở cảnh sát cử đến buổi chúng mua xe báo xe cho mấy người đi vào xem thì sẽ bắt ngay được những đứa vô sỉ ấy và những nhà ở gần đó cũng được cảm ơn lắm.

T. V. lai cảo

Các việc vặt. — Ng-văn-Mộc, 23 tuổi, làm phu xe, không có nhà ở Hanoi, can việc lừa đảo lấy các đồ đạc ở chiếc xe tay của hiệu Nguy-huy-Hợi, số 73 phố Mới và Phạm-phú-Chất, 28 tuổi, làm phu xe nhà số 100 phố Sinh-từ can việc lừa đảo lấy chiếc xe tay của hiệu Cai-Sầu ; Vũ-văn-Tích, 23 tuổi, làm phu nhà ở ngõ hàng Bạc và Ng-văn-Dạo 21 tuổi ở phố hàng Bè can việc đeo thẻ căn cước của người khác, nên đều đã bị giam xét.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 90
油肝野貫
華僑或歐美人士函索樣品試食者

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 6 Mai 1925 như sau này !

Thóc

Hạng nhất giá	8 $ 50	100 kilos
— nhì	— 8,40	100 —
— ba	— 8,20	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	14,30	100 kilos
— nhì	— 13,30	100 —
— ba	— 12,30	100 —

Cuộc bảo-cử. — Theo tin dư-luận thì kỳ tái bảo 10 Mai này có những ông, sau này ra ứng-cử :

Mỹ. Cao-Viễn, Ng-thừa-Đạt, Đoàn-khắc-Long, Cự-An tức Ng-đình-Gìnê, Ng-đức-Thuận, Mỹ-Lợi, Phạm-đức-Hanh, Quảng-liên-Thành, Vũ-v-Tianh, Phùng-sơn tức Ngũ-Thường, Năm-Nái tức Lê-chí-Tín, Nguyễn-v-Tấn và Tân-Lộc.

Kỳ tái-bảo này thực quả có bấy nhiêu ông ra ứng-cử thì chẳng là vui hơn kỳ trước lắm dư !

Sở nhà binh. — Ngoài lính Sénégal thuộc quân-đoàn người ngoại-quốc số lính 21169 trình sở Cẩm đành rơi mất quyển sổ nhà binh từ chiều ngày hôm kia.

Thất cổ tự tử. — Ngày thứ ba vào hồi 6 giờ sáng ở làng Lục-viên có tên Phạm-v-Tạo, 51 tuổi, làm nghề nấu bếp, hiện không có công việc, không rõ vì cớ gì lấy dây buộc cổ lên xà nhà tự tử. Tên Tạo có ý quyên-sinh từ trước, cho nên sáng sớm trở dậy viết thư tuyệt-mệnh gửi cho một người bạn thân. Hiện thi-thể đã đưa vào nhà xác xét nghiệm.

Giải trả tòa án. — Nghiêm-viết-Lạc 17 tuổi vô nghề nghiệp bị ngờ là lấy trộm quần áo đáng giá 17 $ 50 của tên Cao-nguyên Phùng làm thợ tiện ở số 5) phố Belgique ;

Phạm-thị-Nho 24 tuổi, đi ở giữ trẻ con, nhà ở phố Francis Garnier bị ngờ là ăn cắp của chủ là Mme Le Ba 2 mấy số tiền cộng là 22 $.

Đoàn-quang-Trác 23 tuổi làm nghề thợ rèn nhà ở làng Dư-hàng bị ngờ là ăn cắp phiến đồng mất của của nhà Kwong-tai-Long ở Hạ lý.

Cả ba tên trên này đều phải giải ra tòa án để xét nghĩ.

Bán chết người. — Trong báo *France-Indochine* ngày 7 Mai có đăng tin rằng ngày 4 Mai vừa rồi một người phu làm mỏ than tên là, Ngô-Viết 23 tuổi, chẳng biết vô ý đến phòng nổ thế nào ở chỗ gần cạnh nhà M. Y. Charles, tên M. Charles lấy ngay khẩu súng Flaubert bắn người cu-ly ấy một phát đứng cách đấy chừng 15 m. Người ta vực người phu ấy vào nhà thương để chữa nhưng đến sáng thứ tư thì đã chết. Hiện còn đương xét việc này.

HẢI-DƯƠNG

Con đường nên giải đá. — Con đường từ Nam-giang xuống Vinh-bảo Nam-am và cửa Tnai-bình rất có ích lợi cho sự thương-mại của nhân dân vùng này, vì hạt Vinh-bảo là nơi thổ-sản thuốc lào các lái hàng ngày xe tại lên tàm thuế ở sở Thương-chính rất nhiều, thế mà gặp phải hồi mưa dầm như dạo tháng giêng, hai, ba vừa rồi thì thực là thiệt thòi lắm nỗi. Một là sở Thương-chính thu được ít thuế, hai là con nhà nghèo phải thì tùng đồng tiền chi dụng, phần thì sợ thuốc cũ chưa ban đi được, thuốc mới đã tới nơi ; ba là con nhà thương-mại chỉ mong chóng chuyển để kiếm lời, thế mà gặp phải hồi mưa dầm đành phải kaoanh tay ngồi chờ, vì đường đất bùn lầy xe pháo kaoán vác không thể nào đi được. Không may cho ai đã trót xuống mua đóng vào sọt vào bề rồi mà gặp phải hồi ấy thì tươc là khốn đốn mọi đường, là ở lâu sốt ruột, tốn kém nhiều, lại sợ nhất là thuốc mốc, âu đành phải thuê xe đất mà tải đi, nên thường khi đồ cả xe xuống ruộng nước bán lấy thì vốn liếng đi đời nhà ma. Vậy nước ao quan trên sẽ xét rõ cái lẽ khẩn-yếu của dân mà cho giải đá con đường ấy thì tiện lợi cho dân biết bao.

N. Ch. lai cảo

BẮC-NINH

Khuyến-học hội. Hôm 19 avril mới đây, vào hồi 3 giờ chiều, hội Khuyến-học có họp đại hội-đồng tại nhà hội-quán. Ông hội-trưởng là ông Thiều Mai vì quê vắng. Ông Ấn-văn-Tác là phó hội-trưởng, có đọc tờ trình về công việc trong năm 1924. Đại khái nói : Hội ta trước đây đã lại được nhờ, mua được ruộng, cơ-sở thực đã vững-vàng, trong năm vừa qua, các việc đều được hưng thịnh cả, nhà trường mới và sân đánh quần đều làm xong, lớp học tư-thục cải-lương và hai lớp đồng-ấu mỗi ngày một đông, nay mai đọn lại học xuống trường mới thì sẽ mở thêm được một lớp nữa đồng nữa. Trừ những cách tiêu-khiển vẫn có trong hội-quán không kể, hội lại trả-lời mở thêm một ban âm-nhạc (fanfare) để cho đi-dưỡng tinh tinh.

Về việc lý-tài, hội tuy không có tiền trợ-cấp của nhà-nước cho, song nhờ về lòng nhiệt-thành của các hội-viên và hằng-lâm của các nhà từ-thiện, nên chi tiêu tăng thêm cũng là vừa đủ :

1° Tiền thu vào trong năm 1924	1.094 $ 46
2° Tiền chi ra trong năm 1924	965.90
3 Tiền còn đến ngày 1er janvier 1925	128.56

Còn việc bàn tòa trị-sự mới thì hoãn đến 5 Mai 1925. Hôm bàn xong thì tòa trị-sự mới lập thành như sau này :

Hội-trưởng : Cụ Toiên bảo Mai-trung-Cát ; phó hội-trưởng : M. An-văn-Tác ; thư-ký : M. Phùng-ngọc-Bích ; phó thư-ký : M Ng-văn-Đức ; thủ-quĩ : M. Ng-văn-San ; kiểm-soát : MM. Nghiêm-v-Trí, Ng-văn-Nguyên, Ng-văn-Đề, Ng-văn-Thân, Lê-đức-Lan, Trần-đức-Bích.

Khuyến-học hội lại cảo

Các nhà có con em nên biết

CHUYỆN GIẢI TRÍ in ra là cốt để hiến các gia-đình một cái lợi khi khẩu-yêu cho sự nhi-đồng giáo-dục, là cốt để hiến các bạn thiếu niên một chất mùi bổ bổ ổc, một món quà giải-trí rất lành mà rất có ích.

Sự biên tập hết sức thận trọng, hết sức kỹ càng, không bao giờ vượt ra ngoài cái trình-độ con trẻ, giữ việc biên-tập ấy là ông cử Dương-bá-Trạc, ông tú Nguyễn-đỗ-Mục, ông giáo Dương-quảng-Hàm và ông giáo Vũ-đình-Long.

Các bác làm cha mẹ muốn cho con trẻ trí khôn chóng khai-thông, lòng đạo-đức chóng phát-đạt, đường học-hành chóng tiến bộ, không gì bằng mua CHUYỆN GIẢI TRÍ con trẻ đọc.

CHUYỆN GIẢI-TRÍ ra từng tập 32 trang lớn có rất nhiều, hiện đã ra TẬP THỨ TƯ, mỗi tập giá 0,15. Ở xa muốn chơi lên xin gửi trước về 2 p. 00 Sách ra đến tập nào xin gửi ngay cho đến hết số tiền ấy mới sẽ trừ 20 o/o. Thư và mandat xin đề tên ông Dương-bá-Trạc, Trung-bắc tân-văn Hanoi.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đổi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số mình ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Xin các ngài thường hay kỹ lưỡng vấn đề, hoặc thêm quá, không cho đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không hiểu ra mà trả lời.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN BÁN ĐỒ THƯỜNG DÙNG TRONG NHÀ
Mấy thứ giá hàng

Âm cơ-phê bằng aluminium poli, quai rọ.	4 fr. 80
Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium poli, cán bằng gỗ. . .	50 fr. 00
Faitout bằng aluminium poli, giáng vại 20 c/m.	15 fr. 00
Passe bouillon bằng sắt mạ thiếc cán gỗ 16 c/m.	2 fr. 25
Poelon bằng aluminium poli, cán gỗ sơn, vung có núm 10 c/m.	7 fr. 50
Cối làm xôi cẩu, tung gỗ, 2 lít, dùng cho 6 người. . . .	95 fr. 00
Kéo bằng thép bóng	5 fr. 00
Dao tôi kiểu Thụy sĩ	6 fr. 50

BON POUR 0 $ 40

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conlé *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa nhòng người yếu, trẻ con cũng tốt cả mọi người và thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.*

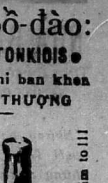
Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :
COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS
Haiphong. 2226

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả báo-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho báo-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài từ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì báo-quán không nhận tiền gửi trả bằng con-niêm cả.

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

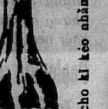
Theo kinh-nghiệm in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng tới chiếu phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng viên MONTÈS *qui ông, có cho nếm một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng. Trước lựa phê thì giữ cho qui được phòng chế-tạo để lưu-hành.*

Khâm thử.

Agents generaux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 7 Mai 1925

TRƯỜNG TU CÔNG CHÚA

Loài tâm tu luyện thành tiên,
Ấy ai gặp gỡ là duyên tình cờ.

Tích này có cảnh « Đại-sơa nhạc » ra múa hát, và có bộ thấy-lộc mới sắm mới lại trông rất là ngoạn mục. Các con giống mới chế ấy trông như thực.

Tối thứ sáu 8 Mai 1925

NGU LINH GIÁNG THẾ
(Hồ I)

Bởi hôi tiếp được nhiều thư của các quý-khách đòi lại bổ tăng tuần lễ trước bản hội có diễn tích « Ngũ linh giáng thế » (Hồi I) nhiều người chưa được xem vì sợ không hay, nay thấy nhiều người cho là vui nên các ngài báo diễn lại. Vậy bản-hội xin tình ý các quý khách mà diễn lại vở hai đặc biệt ấy (Hồi thứ I) vào tối thứ sáu 8 Mai 1925 và tiếp luôn hồi thứ II. Xin các liệt quý chiếu cố đến xem đông cho kẻo bản hội phải sửa soạn « cảnh đánh-đu » chạy bằng điện rất là công phu lắm.

Tích hai này vui trò và có cảnh « đánh-đu » và cảnh « múa tứ linh » xưa nay chưa có đâu đã diễn đến. Lần này diễn lại bản-hội đã sửa đổi lại cho đủ tai giờ và xếp đặt cảnh lại để đúng 12 giờ đêm thì vừa hết trò kẻo diễn qua giờ ấy thì phải phạt và theo lệnh mới của quan Đốc-lý Hanoi các rạp hát không thể diễn được đến quá 12 giờ đêm.

Đúng 8 giờ tối thì khai diễn, xin các ngài đến sớm cho và xin giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra bệnh bao chứng này tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.

Vì vậy từ lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí-huyết được sung sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì bằng thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với khí chất đàn bà lắm. Thuốc Pilules Pink có những công hiệu làm có, như là sinh huyết và bổ cân. Vị thuốc ấy, đã không mãnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi-bổ các cơ thể yếu đuối, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-gân, bệnh lay-nhược bệnh run-gân, bệnh tinh thần hôn-quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nào cũng có bán.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi giấy báo mới, thì gửi cho báo-quán 2 giấy cước báo, chớ lại thư nào thì hỏi, rồi rằng vào đó, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiêu giấy quán khác.

Bổ ai không gửi tiền theo, thì cứ để nguyên giá mà bắt phải trả nặng hơn.

RU'Ợ'U PIPPERMINT

ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mất khan tiếng và tiêu. Làm bằng đường tin anh.

BÀ CỦA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ. Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay váng đầu, tức hơi, chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi tiểu nay một và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tụ máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này: đau xương, tụ máu ở các huyết-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mụn con các nốt mẩn, vân vân. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to và các hàng thuốc vật.

Bao giờ cũng công hiệu

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU (hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiện đã đồng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-báu, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá trị đặc biệt. Hễy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nguợc của đàn ông, đàn bà; bệnh thờ thẩn của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngọ nguậy, bệnh đau lưng, đặt gần, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau hiệu đầu nai) thì các bệnh kỳ thuyền khỏi.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả,

2056.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy gầy thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho sạt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẠU BỔ 1$40

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rạc, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

● Giá mỗi chai: 1$40 ●

Có bán tại: Nhà Bào-chuông, Hanoi

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cùng là diện-mạo già đi, là bởi các chất dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

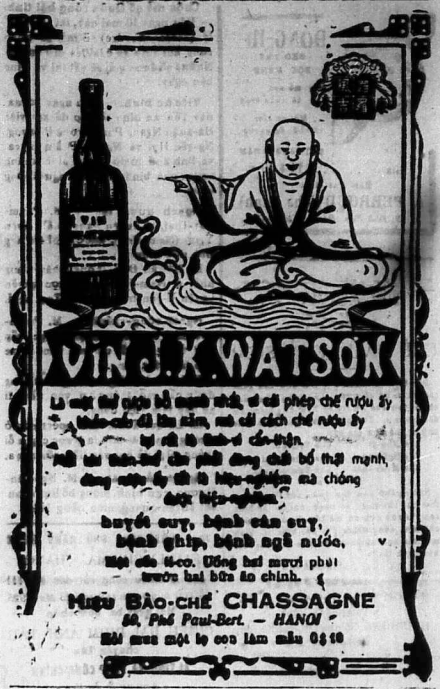
PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cám thử, và các dấu sấu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

là một thứ rượu bổ mạnh nhất, có thể chế rượu ấy không có thứ rượu nào, mà cái cách chế rượu ấy là cái bí-mật-chân-truyền.

Những người-thuốc cần phải dùng thứ bổ thật mạnh, dùng một ấy thì là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước,

Một cốc tí-co. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
60, Phố Paul-Bert. — HANOI
Bán mua một lọ con làm mẫu 0$10

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

Từ Đông-hà, sau khi xe-lửa Huế đến, ngày thứ sáu buổi trưa, chạy đi Lao-bảo. Các thư từ và hành-khách buổi trưa hôm thứ bảy sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone, buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách, sẽ đến Lao-bảo buổi trưa hôm thứ tư, rồi đấy lại đi Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bắn-ty tiếu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy. xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, Vinh. Đông-hà. Yên lý, Thakhek hay là Napé

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP
7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các sơ Michelin cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hạng ô-tô MAJOLA 7 và 10 mã-lực COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã-lực Camionnettes 4 LUC COURT 1000 và 1500 kgs

?

Xưởng chữa xe do một nhà chuyên-môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay

Bán buôn các thứ

Gởi giây-thép thì đề tắt là: CHEDOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 79

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酶 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晌合吉啦每吉啦沒嘛醴欺喫稱

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

VỚI XỔ QUAN, QUỸ KHÁCH CÓ THỂ LÊN ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, tôi mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Mỗi tuần số tiền cho lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

125 lô	500.000 quan	263 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
263 lô	100.000 —	12.644 lô	1.000 —
263 lô	10.000 —	1.777.662 lô	600 —

Có vé được dự các cuộc rút số mỗi tháo đến khi số vé nhà hàng thì thôi

Mỗi lần rút số có nhiều được một số vé số trúng số, số không phải gió thổi. Mỗi lô số đều nhiều tiền được than nỗi. Cái số giúp cho người nông, công với các vé thực có, người đang vé lắc nào muốn xem công được. Công nào bốn loại trong ngày 12 Mars 1930 Bến loại là giá bốt mọi phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rất mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

2026

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)